

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Departament Pomocy i Integracji
Społecznej
Dyrektor
Grzegorz Baranowski

DPS-I.055.13.2023.KK
Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Szanowna Pani,

na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją w sprawie wprowadzenia dodatku do zasiłku stałego oraz zwiększenia zasiłku pielęgnacyjnego, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Na wstępie pragnę zwrócić uwagę na to, że rolą pomocy społecznej jest w pierwszej kolejności wspieranie osoby (rodziny) w jej wysiłkach zmierzających do zaspokojenia potrzeb bytowych, tak by stała się ona samowystarczalna. Pomoc ta ma na celu wsparcie osób i rodzin w przewyższaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zasiłek stały, który jest jedną z form wsparcia w ramach pomocy społecznej przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Kryteria dochodowe warunkujące uzyskanie świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Ostatnia weryfikacja kryteriów dochodowych w pomocy społecznej została przeprowadzona w roku 2021 i od 1 stycznia 2022 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. 2021 r. poz. 1296), kryteria dochodowe wynoszą odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł,
- dla osoby w rodzinie – 600 zł.

W związku z powyższym, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa kolejna weryfikacja kryteriów dochodowych w pomocy społecznej zostanie przeprowadzona w roku 2024.

Rząd mając na celu aby udzielane wsparcie w jak największym stopniu odpowiadało potrzebom osób ubogich oraz by było dostosowane do zmieniającej się sytuacji, ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw m.in. zwiększył wysokości minimalnej oraz maksymalnej kwoty zasiłku stałego. Zasiłek stały w przypadku osoby samotnie gospodarującej ustala się w wysokości różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1000 zł miesięcznie. Jeśli chodzi o osobę w rodzinie, kwotę zasiłku stałego ustala się w wysokości różnicy między kwotą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie. W wyniku wprowadzenia powyższych zmian w przypadku osób samotnie gospodarujących maksymalna kwota zasiłku stałego ulegnie zwiększeniu do kwoty 1000 zł (obecnie wynosi ona 719 zł), a w przypadku osoby w rodzinie do kwoty 780 zł (obecnie 600 zł). Powyższe zmiany w zakresie zasiłku stałego wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Wysokość świadczeń rodzinnych, w tym świadczenia pielęgnacyjnego podlegają procesowi weryfikacji na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390). Na podstawie art. 18 ww. ustawy o świadczeniach rodzinnych, kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz kwoty świadczeń rodzinnych (w tym zasiłku pielęgnacyjnego), z wyjątkiem świadczenia pielęgnacyjnego waloryzowanego co roku na odmiennych zasadach, podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Próg wsparcia dochodowego rodzin bada i przedstawia Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Procedurę weryfikacji świadczeń rodzinnych określa art. 19 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Ostateczne rozstrzygnięcie o zakresie zmian ww. kwot w ramach danej weryfikacji, dokonywane jest przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia. Zgodnie z ww. ustawowo określonymi zasadami weryfikacji, w obecnym stanie prawnym najbliższa weryfikacja ww. kwot przypada na rok 2024 i wówczas Rada Ministrów podejmie decyzję o jej zakresie.

Jednocześnie należy podkreślić, że mając na uwadze szczególną sytuację osób z niepełnosprawnościami oraz potrzebę ich wsparcia, w ramach prowadzonych w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej prac, przygotowana została ustawa o świadczeniu wspierającym, która zawiera nowe rozwiązania dedykowane zarówno dla osób z niepełnosprawnościami jak i ich opiekunów.

Ww. ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. poz. 1429), zakłada przebudowę dotychczasowego systemu świadczeń dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów poprzez wprowadzenie od 1 stycznia 2024 r. do systemu prawnego nowego świadczenia – świadczenia wspierającego, które kierowane jest bezpośrednio do osoby z niepełnosprawnością oraz zakłada modyfikację warunków przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego.

Świadczenie wspierające będzie kierowane bezpośrednio do osoby z niepełnosprawnością, w wieku od ukończenia 18 roku życia i będzie przysługiwać bez względu na dochody (brak kryterium dochodowego), oraz będzie przysługiwać niezależnie od innych form wsparcia (czyli sytuacja dochodowa rodziny, aktywność zawodowa czy otrzymywanie świadczeń emerytalno-rentowych, nie będzie miała żadnego znaczenia na prawo do tego świadczenia). Świadczenie wspierające będzie przysługiwać osobie z niepełnosprawnością nawet w wysokości 220% renty socjalnej. Świadczenie będzie funkcjonowało razem z już dzisiaj funkcjonującymi rozwiązaniami.

Ww. świadczenie będzie uzależnione od uzyskania w wojewódzkim zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, na poziomie od 70 pkt do 100 pkt.

Wysokość świadczenia wspierającego zależeć będzie od ww. poziomu potrzeby wsparcia, czyli ilości przyznanych punktów. Wysokość świadczenia będzie wynosić od 635 zł miesięcznie (potrzeba wsparcia na poziomie od 70 do 74 punktów w skali potrzeby wsparcia) aż do 3493 zł miesięcznie (w przypadku ustalenia poziomu potrzeby wsparcia między 95 a 100 punktów). Wraz z coroczną waloryzacją renty socjalnej, corocznej waloryzacji będzie podlegała także wysokość świadczenia wspierającego.

Co istotne procedura uzyskania oceny poziomu potrzeby wsparcia nie łączy się w żaden sposób z koniecznością uzyskania nowego bądź zmiany już posiadanego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Wszystkie uprawnienia wynikające z obecnych orzeczeń pozostają bez zmian.

Harmonogram wprowadzenia świadczenia wspierającego:

- I etap – od 1 stycznia 2024 r. – świadczenie wspierające dostępne dla osób z niepełnosprawnościami z najwyższymi poziomami potrzeby wsparcia, tj. od 87 do 100 pkt.
- II etap – od 1 stycznia 2025 r. – świadczenie wspierające będzie dostępne także dla osób z niepełnosprawnościami z kolejnymi poziomami potrzeby wsparcia, tj. od 78 do 86 pkt.
- III – ostatni etap – od 1 stycznia 2026 r. – świadczenie wspierające będzie dostępne także dla osób z niepełnosprawnościami z pozostałymi uprawniającymi poziomami potrzeby wsparcia, tj. od 70 do 77 pkt.

Należy również podkreślić, że w przypadku osób z niepełnosprawnościami, na które ich opiekunowie, po 31 grudnia 2023 r. będą pobierać dotychczasowe świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna lub świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach – w przypadku takich osób z niepełnosprawnościami uzyskanie przez nie co najmniej 70 pkt w decyzji o poziomie potrzeby wsparcia, już od 1 stycznia 2024 r. będzie uprawniać do otrzymywania świadczenia wspierającego.

Mając na uwadze powyższe, brak jest w opinii Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej uzasadnionych podstaw do wprowadzenia zaproponowanych w petycji rozwiązań, które określone zostały w sposób mało precyzyjny i zawierają szereg niejasności, np. w zakresie użytego sformułowania „może być ustalony dodatek”, gdzie trudno z treści petycji wywnioskować, kto i na jakiej podstawie byłby uprawniony do podejmowania decyzji w jakich sytuacjach należałoby dodatek przyznać.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Grzegorz Baranowski
Dyrektor
Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/